

Βρυξέλλες, 12 Ιουνίου 2017
(OR. en)

9305/17

ECOFIN 408
UEM 157
SOC 388
EMPL 302
COMPET 405
ENV 504
EDUC 232
RECH 188
ENER 227
JAI 487

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	ST 9249/17 ECOFIN 379 UEM 128 SOC 357 EMPL 272 COMPET 374 ENV 474 EDUC 202 RECH 158 ENER 198 JAI 449 - COM(2017) 517 final
Θέμα:	Σύσταση για ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Μάλτας για το 2017 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Μάλτας για το 2017

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το ανωτέρω σχέδιο σύστασης του Συμβουλίου, όπως αναθεωρήθηκε και εγκρίθηκε από διάφορες επιτροπές του Συμβουλίου με βάση την πρόταση COM(2017) 517 final της Επιτροπής.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Μάλτας για το 2017

**και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της
Μάλτας για το 2017**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 16 Νοεμβρίου 2016 η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, με την οποία σηματοδοτήθηκε η έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2017 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Οι προτεραιότητες της Ετήσιας Επισκόπησης της Ανάπτυξης εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 9-10 Μαρτίου 2017. Στις 16 Νοεμβρίου 2016, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου², η Επιτροπή εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Μάλτα δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημέρα η Επιτροπή εξέδωσε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Η σύσταση αυτή εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 9-10 Μαρτίου 2017. Στις 21 Μαρτίου 2017 το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση για την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ («σύσταση για τη ζώνη του ευρώ»)³.
- (2) Ως κράτος μέλος με νόμισμα το ευρώ και λαμβανομένης υπόψη της στενής διασύνδεσης των οικονομιών της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, η Μάλτα θα πρέπει να διασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή της σύστασης για τη ζώνη του ευρώ, όπως αντικατοπτρίζεται στις κατωτέρω συστάσεις 1 έως 2.
- (3) Η έκθεση χώρας του 2017 για τη Μάλτα δημοσιεύθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 2017. Στην έκθεση αξιολογήθηκε η πρόοδος της Μάλτας όσον αφορά την εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 12 Ιουλίου 2016, η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν εκδοθεί κατά τα προηγούμενα έτη και η πρόοδος της Μάλτας ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων της στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».
- (4) Η Μάλτα υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2017 στις 18 Απριλίου 2017 και το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017 στις 2 Μαΐου 2017. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

³ ΕΕ C 92 της 24.3.2017, σ. 1.

- (5) Οι σχετικές συστάσεις ανά χώρα ελήφθησαν υπόψη στον προγραμματισμό των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) για την περίοδο 2014-2020. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴, όταν είναι αναγκαίο για τη στήριξη της εφαρμογής των σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις στην οικεία συμφωνία εταιρικής σχέσης και στα σχετικά προγράμματα. Η Επιτροπή έχει παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με το πώς θα μπορούσε να κάνει χρήση της διάταξης αυτής σε κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με την υγιή οικονομική διακυβέρνηση.
- (6) Η Μάλτα υπάγεται επί του παρόντος στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Στο πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017, η κυβέρνηση σχεδιάζει να διατηρήσει πλεόνασμα σε ονομαστικούς όρους κατά την περίοδο 2017-2020. Ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος —ισοσκελισμένη δημοσιονομική θέση σε σχέση με το ΑΕΠ— εξακολουθεί να τηρείται με θετικό περιθώριο απόκλισης καθ' όλη την περίοδο του προγράμματος. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ αναμένεται να παραμείνει κάτω από την τιμή αναφοράς του 60 % του ΑΕΠ που ορίζεται στη Συνθήκη και να μειωθεί σταδιακά από 58,3 % του ΑΕΠ το 2016 σε 47,6 % το 2020. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβλέψεις είναι ευλογοφανές για το 2017 και συντηρητικό για την περίοδο 2018-2020. Ταυτόχρονα, ελλοχεύουν πιθανοί κίνδυνοι που συνδέονται με την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

- (7) Στις 12 Ιουλίου 2016 το Συμβούλιο συνέστησε στη Μάλτα να επιτύχει, για το 2017, ετήσια δημοσιονομική προσαρμογή 0,6 % του ΑΕΠ προς την κατεύθυνση της επίτευξης του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου. Τα απολογιστικά στοιχεία δείχνουν ότι η Μάλτα είχε ήδη επιτύχει τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο της το 2016. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις του 2017 της Επιτροπής, το διαρθρωτικό ισοζύγιο προβλέπεται να αυξηθεί από πλεόνασμα 0,4 % του ΑΕΠ το 2017 σε 0,7 % του ΑΕΠ το 2018, διατηρούμενο σε επίπεδο που υπερβαίνει τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο. Συνολικά, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η Μάλτα προβλέπεται να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης το 2017 και το 2018.
- (8) Παρά την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου τρία έτη νωρίτερα από τον στόχο, οι αυξήσεις των δαπανών υπερέβησαν την αύξηση της δυνητικής παραγωγής. Αν αυτό συνεχιστεί περαιτέρω, θα αποτελέσει πρόβλημα για τη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών, ιδίως σε περίπτωση απρόβλεπτων διαταράξεων σε σχέση με τα έσοδα. Οι αρχές της Μάλτας διενήργησαν επανεξέταση των δαπανών σε ορισμένους τομείς των δημόσιων δαπανών με ιδιαίτερη σημασία από την άποψη της βιωσιμότητας: υγεία, εκπαίδευση και κατάρτιση, κοινωνική ασφάλιση. Η έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή των επακόλουθων συστάσεων θα κρίνει την αποτελεσματικότητά τους όσον αφορά την επίτευξη του στόχου τους. Επιπλέον, τα δημόσια οικονομικά της Μάλτας εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν κινδύνους βιωσιμότητας σε μακροπρόθεσμη βάση, λόγω των προβλεπόμενων δαπανών που συνδέονται με τη γήρανση του πληθυσμού, όπως είναι η υγειονομική περίθαλψη, η μακροχρόνια περίθαλψη και οι συντάξεις. Η προβλεπόμενη απότομη αύξηση των συνδεδεμένων με τη δημογραφική γήρανση δαπανών οφείλεται κυρίως στις δαπάνες για συντάξεις, που εκτιμάται ότι θα αυξηθούν κατά 3,2 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ μέχρι το 2060, σύμφωνα με την έκθεση του 2015 για τη δημογραφική γήρανση. Ορισμένα από τα προσφάτως θεσπισθέντα μέτρα είναι πιθανό να επιφέρουν εξοικονόμηση πόρων. Ωστόσο, η εξοικονόμηση αυτή μάλλον δεν θα επαρκεί ώστε να αντισταθμίσει τις αυξανόμενες πιέσεις στις δαπάνες και να βελτιώσει αποφασιστικά την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα. Περαιτέρω μέτρα θα μπορούσαν, επομένως, να είναι αναγκαία.
- (9) Η Μάλτα έχει προτείνει διάφορα μέτρα για την αντιμετώπιση της διττής πρόκλησης της βιωσιμότητας και της εξασφάλισης επαρκών εισοδημάτων συνταξιοδότησης που θέτει το συνταξιοδοτικό σύστημα. Τα μέτρα που θεσπίστηκαν στον προϋπολογισμό του 2017 αναμένεται να μειώσουν ελαφρώς τον κίνδυνο της φτώχειας για τα μεγαλύτερης ηλικίας άτομα και να βελτιώσουν κατά τι το καθαρό ποσοστό αναπλήρωσης της εγγυημένης κατώτατης σύνταξης. Συνολικά, οι δείκτες επάρκειας των συντάξεων εξακολουθούν να δείχνουν σημαντικό περιθώριο βελτίωσης, μεταξύ άλλων όσον αφορά το κλείσιμο της ψαλίδας κάλυψης μεταξύ των δύο φύλων.

- (10) Η κυκλοφοριακή συμφόρηση έχει καταστεί εμπόδιο για την επιχειρηματική δραστηριότητα, τα δε εξωτερικά στοιχεία κόστους (οικονομικού και περιβαλλοντικού) εκτιμώνται σε 274 εκατ. ευρώ ετησίως και αναμένεται να αυξηθούν. Επιπλέον, οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου λόγω κυκλοφορίας συνεχίζουν να αυξάνονται και η Μάλτα είναι πιθανόν να μην επιτύχει τους στόχους της για τις εκπομπές το 2020. Η Μάλτα έχει υιοθετήσει φιλόδοξη εθνική στρατηγική μεταφορών με ορίζοντα το 2050 και ένα επιχειρησιακό ρυθμιστικό σχέδιο για τις μεταφορές έως το 2025. Σε αυτά περιλαμβάνεται σειρά ποικίλων μέτρων για τον εξορθολογισμό της χρήσης των ιδιωτικών αυτοκινήτων, την προώθηση εναλλακτικών λύσεων κινητικότητας και την αποτελεσματικότερη χρήση των πολυτροπικών και συλλογικών συστημάτων μεταφορών. Τα μέτρα αυτά αναμένεται να επιφέρουν σημαντικές βελτιώσεις, ωστόσο εξακολουθεί να προβλέπεται ότι η μεν συμφόρηση θα αυξηθεί, οι δε εκπομπές αερίων θερμοκηπίου λόγω μεταφορών θα μειωθούν απλώς λίγο έως το 2030.
- (11) Το χρηματοπιστωτικό σύστημα χαρακτηρίζεται από σημαντικό αριθμό αλλοδαπών ιδρυμάτων που προσελκύονται, μεταξύ άλλων παραγόντων, από το ευνοϊκό φορολογικό περιβάλλον. Η Μάλτα είναι το μόνο κράτος μέλος που χρησιμοποιεί το σύστημα πλήρους συμψηφισμού της φορολογίας των επιχειρήσεων και προσφέρει ένα πρόγραμμα επιστρεπτέας πίστωσης φόρου. Έχει ένα εκτεταμένο δίκτυο συμβάσεων αποφυγής της διπλής φορολογίας και ένα ελκυστικό καθεστώς φορολογικής κατοικίας φυσικών προσώπων. Η εποπτεία των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με διεθνή προσανατολισμό, ωστόσο, αποτελεί πρόκληση. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας εκτελεί το μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων του εκτός Μάλτας. Στο πλαίσιο αυτό η Μάλτα κάλεσε το ΔΝΤ και την Παγκόσμια Τράπεζα να εφαρμόσουν πρόγραμμα αξιολόγησης του χρηματοπιστωτικού τομέα μέχρι το τέλος του 2018. Επίσης η Μάλτα είναι μέρος της απόφασης της EIOPA του Ιανουαρίου 2017 σχετικά με τη συνεργασία των ασφαλιστικών εποπτικών αρχών. Η ΕΚΤ, βασιζόμενη στην αξιολόγησή της και στο σχέδιο απόφασης της Αρχής Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών της Μάλτας, αποφάσισε πρόσφατα να ανακαλέσει την άδεια άσκησης τραπεζικών δραστηριοτήτων ενός μικρού παρόχου διαδικτυακών τραπεζικών συναλλαγών που συγκεντρώνει καταθέσεις και εκτός Μάλτας.
- (12) Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, εξακολουθούν να είναι απαραίτητες περαιτέρω βελτιώσεις όσον αφορά την αποτελεσματικότητα του συστήματος απονομής δικαιοσύνης. Αν και η κυβέρνηση έχει προτείνει νέα μέτρα για την παροχή δεύτερης ευκαιρίας και την αφερεγγυότητα, οι χρονοβόρες διαδικασίες αφερεγγυότητας και απαλλαγής βλάπτουν την ποιότητα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος στη Μάλτα. Επιπλέον, το πλαίσιο της απαλλαγής από χρέη δεν προβλέπει χρονικό περιορισμό και, ως εκ τούτου, δεν παρέχει ασφάλεια δικαίου. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν αυτά τα προβλήματα, μια τροποποίηση του νόμου περί εταιρειών εισήγαγε σημαντικές αλλαγές στο νομικό πλαίσιο για την αφερεγγυότητα, όπως η δυνατότητα διαμεσολάβησης. Ο αντίκτυπος των αλλαγών αυτών δεν έχει ακόμα αναλυθεί.

- (13) Εμφανίζονται ελλείψεις εργατικού δυναμικού σε όλο το φάσμα δεξιοτήτων και η προσαρμογή της προσφοράς δεξιοτήτων στις ανάγκες της αγοράς εργασίας εξακολουθεί να είναι ατελής. Σημαντικό ποσοστό του εργατικού δυναμικού της Μάλτας εξακολουθεί να έχει χαμηλό επίπεδο προσόντων. Ενώ το μορφωτικό επίπεδο αυξάνεται, το ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου παραμένει υψηλό. Η απόκτηση βασικών δεξιοτήτων μεταξύ των νέων εξακολουθεί να είναι ανεπαρκής. Η πρόσβαση και η συμμετοχή στη διά βίου μάθηση — με τη συμμετοχή των εργοδοτών— βελτιώνεται, και για τα άτομα με χαμηλή ειδίκευση, αλλά δεδομένου του μεγέθους της πρόκλησης, οι προσπάθειες πρέπει να συνεχιστούν. Οι σημαντικές επενδύσεις στο σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης αναμένεται να αποφέρουν καρπούς, ιδίως εάν τα μέτρα διατηρηθούν και βελτιωθούν στο μέλλον. Τα ποσοστά απασχόλησης παρουσιάζουν σταθερή βελτίωση και το ποσοστό ανεργίας έπεσε κάτω από το 5 %. Ωστόσο, η συμμετοχή στην αγορά εργασίας εξακολουθεί να είναι από τις χαμηλότερες στην Ένωση, ιδίως για τις γυναίκες μεγαλύτερης ηλικίας και χαμηλής ειδίκευσης, στοιχείο που υποδηλώνει επίσης ότι παραμένει ο κίνδυνος του κοινωνικού αποκλεισμού για όσους δεν διαθέτουν τα απαραίτητα εφόδια για να προσαρμοστούν σε μια ταχέως μεταβαλλόμενη οικονομία. Ως εκ τούτου, οι τρέχουσες επενδύσεις στον τομέα της πολιτικής πρέπει να συνεχίσουν να διατηρούνται, ιδίως μέσω του νεοσυσταθέντος Εθνικού Συμβουλίου Δεξιοτήτων, οι δε περαιτέρω εξελίξεις πρέπει να παρακολουθούνται εκ του σύνεγγυς.
- (14) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2017, η Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Μάλτας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2017 για τη χώρα. Επίσης, αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017 και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2017, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί προς τη Μάλτα κατά τα προηγούμενα έτη. Έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Μάλτα, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους ενωσιακούς κανόνες και κατευθύνσεις, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε ενωσιακό επίπεδο κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων.
- (15) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017 και η γνώμη⁵ του αποτυπώνεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.

⁵ Δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Μάλτα να λάβει μέτρα το 2017 και το 2018 προκειμένου:

1. Να επεκτείνει την εμβέλεια των εν εξελίξει επανεξετάσεων των δαπανών στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και να καθιερώσει τη διαχείριση δημόσιων δαπανών βάσει επιδόσεων.
2. Να διασφαλίσει την αποτελεσματική εθνική εποπτεία των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με διεθνή προσανατολισμό οι οποίες ασκούνται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας στη Μάλτα, με την ενίσχυση της συνεργασίας με τις εποπτικές αρχές υποδοχής στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*
